lapsel ometi kosilaste puudust ei ole. Sa oled auusa mehe tütar, koolitatud tüdruk, ja su isal ajaliku waranduse puudust ka ei ole."

„Ajalik wara ei tee mitte igakord õnnelikuks ja igast kosilasest ei saa ka tubli abielumeest," ütles Anu tosa. — „Aga mis ma tahtsin su käest küsida, Mart, et sa nii palju tublisi Eesti naesest ja abikaasast räägisid, kas sul siis juba mõni niisugune walmis waadatud on oma eneşe jaoks? Ega sa ometi pahaks ei pane, et mina nii hoolimata otsekohe asja ära küsin."

„Ei tea ma selle peale ühtigi kosta," wastas Mart kogeldades ja silmi maha lüües. „Mina olen waese mehe poeg, ega tohi selle pärast niisuguse asja pääle weel mõteldagi. Tütarlapsed waatawad meie ajal sagedaste selle pääle, et meesterahwal ka oma koht ja wäljatulek on, muidu nad hää meelega mehele ei lähe. Aga minul weel kohta ei ole. Suure waewaga sain kihelkonnakooli läbi tehtud; kui koolist ära tulin, olin juba seitseteistkümmend aastat wana ja kahekşateistkümnenda sees. Nüüd olen juba enam kui kakskümmend üks aastat, aga ühte iseäralist kohta ei ole ma enesele weel otsinud. Ma olen, nagu tead, oma waeste wanemate ainus poeg ja ainus tugi, elan nende juures ja pean nende eest hoolt, harin nende maatükikese ära, mis nad sinu isa käest tööpäewade eest on palganud, käin oma hobusega wooris ja sõitusid tegemas, ja nõnda olen niipalju teeninud, et leiba wõin saada ja wanemate elu kergitada. Külakoolmeistri eksami olen küll ära teinud, aga mul ei ole just suurt himu külakoolmeistriks saada. Palju ennemalt tahaksin taluperemeheks saada, see oleks kõige enam muu meele järele, sest et ju maast madalast taluinimeste laps olen ja põllutööd tunnen. Seni ajani aga ei ole ma weel wõinud niisugust kohta wõita, sest jõud on kasin. Noh, selle-pärast ei ole ma ka julgenud weel niisuguste armastuse asjade pääle mõtelda. Päälegi," — siin hakkas Mardi hääl wärisema, ja nägu lõi tal punaseks, „päälegi on see neitsi, kelle kuju waheşt ilma minu tahtmata mu waimu ees seisab, nii tõrges ja kätte saamata, et mul ialgi lootust ei ole, et ta minu omaks wõiks saada." Nende sõnade juures tõstis Mart silmad täis hiilgwust Anu pääle.

„Wõi nii," ütles Anu pikkamisi ja lõi ka ise palest tuli-punaseks. „Siis sul juba üks on, kelle pääle sa oled mõtelnud. Kas tohin mina ka selle õnneliku tütarlapse nime teada saada, kes on jõudnud sinu südames niisugust armastust äratada?"

„Miks pärast ta siis nii õnnelikuks on nimetada?" küsis Mart imeks pannes.

„Selle pärast, et ta sind on eneşe poole tõmmanud, ja kes seda on jõudnud teha, see peab õnnelik olema, sest sina oled mees, kellele kõige parem naene wõib osaks saada," ütles Anu kiites. „Waesus ei tähenda midagi, südame häädus ja mehe tublidus on ülem asi; kui mehel seda on, siis wõib ta ilmas läbi saada, ja sinu juures on seda leida."

„Toho, Anu, sa hakkad ju mind üsna häbistama, kui sa nii palju mind meelitad ja mulle mett mokkade wabele määrid," wastas Mart Anu otsa waadates. Nagu oleks tal raskus südame päält maha langenud, nii rõõmsaks sai ta Anu sõnade üle, ehk küll see kiitus tema kohta ta silmas liig oli. Ta küsis Anu käest tasase hääle- ja ella wiisiga: „Kas lubad, Anu, et sa mitte pahaks ei pane, kui ma sulle ütlen, kes see neiu on?"

„Miks mul asja oleks seda pahaks panna," ütles Anu lahkeste.

„Noh siis tahan sulle seda awaldada," wõttis Mart kindla häälega aga wäga armsa wiisiga sõna. „See neitsi oled sina ise. Ma palun sind südamest, ütle mulle, kas sa tahad üks kord minu naeseks saada, kui mul wõimalik on ühte elukohta eneşele muretseda? Kas sa wõid ennast minuga ära kihlata ja minu pruudiks saada? Kas sa wõid mind oma täiest südamest armastada?"

Anu oli uueste weripunaseks saanud näost, aga ta ei löönud ometi mitte silmi maha, waid wastas niisama kindla meele- ja häälega: „Jah, Mart, ma tahan hää meele- ja täie hingega sinn abikaasaks saada. Ma ei tea küll weel mitte, mis mu isa sest arwab, aga seda tean ise, et iga hästi mõtleja laps ise eneşe tulewa elu seltsimehe peab wälja walitsema ja et ses asjas teda keegi ei tohi sundida."

„Jah, sa wõtad mind wasta, sa armastad mind, sa tahad

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1881, lk. 22